

Vlaams
Parlement

ingediend op **1743** (2018-2019) – Nr. 1
26 oktober 2018 (2018-2019)

Beleidsbrief

Gelijke Kansen
2018-2019

ingediend door viceminister-president Liesbeth Homans

 INHOUD

Lijst met afkortingen	3
Managementsamenvatting	5
I. Inleiding	8
II. Omgevingsanalyse	8
III. Strategische en operationele doelstellingen	8
1. Strategische doelstelling: Een samenleving waar gelijkwaardigheid, gelijke kansen en respect centraal staan	8
1.1 OD Een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen	8
1.2 OD Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming	10
1.3 OD Wegwerken van bestaande ordeningsmechanismen	11
1.4 OD Streven naar een geweldloze samenleving	13
2. Strategische doelstelling: Volwaardige maatschappelijke participatie	14
2.1 OD Inzetten op algemeen welbevinden	14
2.2 OD Toegankelijkheid	16
3. Strategische doelstelling: Het bestrijden van discriminatie	20
IV. Bijlagen	21

LIJST MET AFKORTINGEN**Algemeen (alfabetisch)**

DSD	Differences/Disorders of Sex Development
EAK	Enquête naar de arbeidskrachten
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap vzw
IDAHOT	Internationale Dag Tegen Homofobie en Transfobie
ILGA	International lesbian, gay, bisexual, trans and intersex association
LGBTI	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Intersex
OCM	Open Coördinatiemethode
ONT	Onze Nieuwe Toekomst
SCV-survey	Sociaal-culturele Verschuivingen in Vlaanderen survey
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SID	Samenleven in Diversiteit
STEAM	Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics
Toevla	Databank Toegankelijk Vlaanderen
TIP	Transgender Infopunt
Unia	Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme
VLIOM-databank	Databank Vlaamse Instellingen, Organen en Mandaten
VN	Verenigde Naties
VRIND	Vlaamse Regionale Indicatoren
VVJ	Vlaamse Vereniging van Journalisten
VVP	Vereniging Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw

Wetgeving (chronologisch)

VN-Vrouwenverdrag (CEDAW)	VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen, New York, 1979
VN-verdrag Handicap (IVRPH)	Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, New York, 13 december 2006
MEP-decreet	Decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 6 augustus 2007
Gelijkekansendecreet	Decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 23 september 2008
Toegankelijkheidsverordening	Besluit van 5 juni 2009 van de Vlaamse regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 2 september 2009
Machtigingsdecreet Agentschap Toegankelijk Vlaanderen	Decreet van 28 maart 2014 houdende machtiging tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Toegankelijk Vlaanderen in de vorm van een private stichting, <i>Belgisch Staatsblad</i> 1 april 2014
Richtlijn Webtoegankelijkheid	Richtlijn (EU) 2016/2102 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 inzake de toegankelijkheid van de websites en mobiele applicaties van overheidsinstanties, <i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> 2 december 2016

MANAGEMENTSAMENVATTING

Vanuit mijn bevoegdheid Gelijke Kansen heb ik me deze regeerperiode toegelegd op het bestrijden van achterstellingsmechanismen en discriminaties op basis van gender, seksuele identiteit, handicap en toegankelijkheid.

Ik deed dit niet alleen. Gelijke Kansen is een horizontale bevoegdheid, de gehele Vlaamse Regering draagt mee verantwoordelijkheid. Via de open coördinatiemethode (hierna OCM) heb ik het geheel aan werkzaamheden aangestuurd. Daarnaast kon ik met eigen middelen instrumenten ontwikkelen, sensibiliseren via campagnes en pilootprojecten starten die mijn collega ministers de handvaten geven om structureel aan gelijke kansen te werken.

Ook het middenveld werd nauw betrokken. Negen organisaties worden vandaag structureel gefinancierd voor hun rol in de uitvoering van het Gelijkekansenbeleid: de Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR), Ella, Furia, RoSa, GRIP, çavaria, de Belgian Pride en - sinds 2018 toegevoegd - TIP en Holebifoon. Hun rol en acties worden jaarlijks doorgesproken en vastgelegd in een formeel afsprakenkader.

Een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen

Het geheel aan gelijkekansen doelstellingen en -initiatieven waartoe de Vlaamse Regering zich deze regeerperiode engageerde, kreeg zijn beslag in het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan. Medio 2018 werden de initiatieven die liepen in de periode 2016-2017 geëvalueerd en werd het vernieuwde actieplan voor 2018-2019 voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Een brede waaier aan beleidsactoren en externe stakeholders werd nauw betrokken bij dit proces.

Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming

Stereotypen doen individuen en groepen onrecht aan, beperken ontplooiingskansen en bijgevolg gelijke kansen.

Elk van de structureel gefinancierde gelijkekansenorganisaties nam deze regeerperiode een waaier aan initiatieven die bijdroegen tot een meer genuanceerde beeldvorming. Mijn eigen focus lag op journalisten en mediamakers. In 2018 kreeg de expertendatabank een volledig nieuw en aantrekkelijk jasje. Het gegevensbestand werd aangevuld en geactualiseerd. Ik voorzag ook in extra promotie van de vernieuwde databank bij het doelpubliek. Haar doelstelling blijft echter behouden: mensen op een niet-stereotype manier tot in het publieke debat brengen.

Wegwerken van bestaande ordeningsmechanismen

Verwachtingen ten aanzien van mannen en vrouwen kunnen beperkend zijn. Met mijn genderbeleid draag ik ertoe bij dat mensen zich hier bewust van worden, zodat ieder zijn of haar traject kan uitstippelen los van verwachtingen rond mannelijkheid of vrouwelijkheid.

In 2018 was het speerpunt van mijn genderbeleid de vernieuwing van de 'Genderklik-site' die het theoretische concept 'gender' tastbaar maakt. Deze website kreeg een volledige make-over en werd breed gelanceerd. Via verschillende kanalen wordt nu verder ingezet op een ruime bekendmaking.

Daarnaast heb ik verslag uitgebracht aan het Vlaams Parlement over de vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de Vlaamse advies- en bestuursorganen.

Streven naar een geweldloze samenleving

Het voorbije jaar confronteerde de actualiteit ons meermaals met de problematiek van gendergerelateerd geweld en grensoverschrijdend gedrag.

Reden te meer om samen met de genderorganisaties uit het middenveld blijvend in te zetten op het bestrijden van deze vormen van geweld.

In het voorjaar van 2018 lanceerde ik een vernieuwende mediacampagne rond partnergeweld met een focus op mannelijke slachtoffers.

Eveneens dit jaar werd het onderzoeksrapport rond seksueel geweld op vrouwen en meisjes met een handicap opgeleverd. Het toont de bijzonder kwetsbare positie van deze doelgroep. Ik bekijk met mijn Vlaamse en federale collega's hoe we met de aanbevelingen uit het rapport aan de slag kunnen.

Ook is er een blijvende nood aan instrumenten ter bestrijding van homo- en transfoob geweld. Om de onderrapportage van deze haatmisdrijven tegen te gaan, financier ik de ontwikkeling van een website die slachtoffers en zorgverleners sensibiliseert en hen gerichte informatie aanreikt.

Inzetten op algemeen welbevinden

Om ervoor te zorgen dat mensen met een handicap voldoende gehoord worden bij Vlaamse beleidsontwikkelingen, ging het pilootproject van start rond de installatie van de Vlaamse participatieraad handicap. Deze raad zal de Vlaamse regering organisatie-breed adviseren in haar beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Onder het motto 'Niets over ons zonder ons' wordt de structuur in de steigers gezet door de betrokken doelgroep en de vertegenwoordigende organisaties. Ik financier ook verschillende experimentele projecten waarmee ik mijn bevoegde collega's de handvaten geef om structureel in te zetten op de inclusie van mensen met een handicap.

Ook wat betreft het LGBT+-thema blijft de nood aan informatie groot. Ik combineer nieuwe informerende initiatieven met een actualisering van bestaande en succesvolle projecten. Zo vulde ik de 'Alles wat je altijd al wilde weten, maar nooit durfde te vragen'-brochures aan met een versie gericht op jongeren tot 12 jaar. Ook hier zal zowel het thema 'holebi' als het thema 'transgender' behandeld worden, zij het op maat van jongeren. Bij de start van dit schooljaar bracht ik 'Van rups tot vlinder' uit, een nieuwe infobrochure voor ouders van gendervariante kinderen. En in het najaar van 2018 lanceer ik in samenwerking met UGent een digitaal informatieplatform met wetenschappelijk onderbouwde en toegankelijke info voor personen met een variatie in de geslachtsontwikkeling (intersekse/DSD), hun omgeving en professionele zorgaanbieders.

Toegankelijkheid

Het toegankelijkheidsbeleid kreeg de voorbije regeerperiode vorm in een sterk partnerschap met Inter, het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen. Ik zet deze samenwerking het laatste werkjaar op hetzelfde elan verder.

Naast haar continue dienstverlening focust Inter dit jaar extra op de lokale besturen. In het licht van de gemeenteraadsverkiezingen zal het Agentschap de besturen via verschillende kanalen inspireren en begeleiden bij de opmaak van de nieuwe beleidsplannen. Zelf nam ik een aantal initiatieven die mensen met een handicap helpen hun stemplicht autonoom uit te oefenen. Zo wordt in Mechelen en in Aalst de stemcomputer met audiomodule voor blinden in piloot gelanceerd.

De Toevla-databank blijft de centrale motor van het toegankelijkheidsbeleid, al is zij aan een grondige vernieuwing toe. Dit zowel in de manier waarop informatie wordt geregistreerd als de gebruikersvriendelijkheid bij consultatie. Dit najaar is gestart met het in kaart brengen van de nodige aanpassingen en de technische mogelijkheden.

In het voorjaar van 2019 wordt de evaluatiestudie achter de toegankelijkheidsverordening opgeleverd. In de zomer volgt het rapport dat de kosten en baten achter de toepassing van de verordening in kaart brengt. Beide studies zullen de nodige onderbouw geven voor de verdere uitrol van het Vlaamse toegankelijkheidsbeleid.

Het bestrijden van discriminatie

Hoewel het principe van gelijke behandeling één van de grondslagen is van onze democratische samenleving, is discriminatie helaas nog steeds een realiteit. Daarom blijft een beleid dat feitelijke discriminaties bestrijdt nodig en relevant. In dit kader is het belangrijk dat slachtoffers van discriminatie terecht kunnen bij onafhankelijke gelijkheidsorganen. Voor Vlaanderen zijn dit momenteel Unia en de genderkamer van de Vlaamse Ombudsdienst.

Het Vlaams Gelijkekansendecreet viert dit jaar haar tiende verjaardag. Ik grijp deze gelegenheid aan om het decreet grondig te laten evalueren. Nog deze regeerperiode start ik hierrond een onderzoek.

I. INLEIDING

Werken aan gelijke kansen kent vele dimensies. De hele samenleving en alle beleidsdomeinen moeten mee in bad. Het beleid zorgt voor handvaten die participatie moeten bevorderen. Maar tegelijkertijd moeten de kwetsbare groepen hun kansen ook grijpen en benutten. Daarnaast is het belangrijk dat het brede publiek zich bewust wordt van ieders rol in het wegwerken van drempels.

Op deze verschillende facetten zet ik deze regeerperiode in. Dit samen met mijn collega ministers, vanuit mijn coördinerende opdracht, en met eigen middelen en initiatieven vanuit mijn functionele rol. Mijn aandacht gaat naar elk van de gelijkekansenthema's: gender, seksuele diversiteit, handicap en toegankelijkheid. Ik legde daarbij ook de brug naar het integratiethema dat eveneens tot mijn bevoegdheden behoort. Dikwijls manifesteren achterstellingen zich immers op het kruispunt.

II. OMGEVINGSANALYSE

De realisatie van gelijke kansen laat zich moeilijk in een korte tijdspanne meten. Ik bouw met mijn Gelijkekansenbeleid verder op eerdere vaststellingen, zoals opgenomen in de beleidsnota en bestaande beleidsbrieven van Gelijke Kansen.

Voor de meest recente cijfers verwijs ik naar de Gendermonitor, de bevraging Samenleven in Diversiteit en de Vlaamse indicatorenset Handicap.

III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Strategische doelstelling: Een samenleving waar gelijkwaardigheid, gelijke kansen en respect centraal staan

Ik werk systematisch samen met verschillende organisaties uit het middenveld. Een aantal van hen worden structureel gefinancierd¹. Dergelijke financiering is afhankelijk van jaarlijks hernieuwde resultaatsverbintenissen. Deze dragen rechtstreeks bij tot de uitvoering van de beleidsdoelstellingen.

Sinds 2018 is de Gelijke Kansenbevoegdheid van de provincies overgeheveld naar Vlaanderen. Mijn administratie bracht een aantal noden rond het lokale gelijkekansengebeuren in kaart die ik nu zal uitrollen in concrete initiatieven. Zo denk ik aan een studiedag over de implementatie van Gelijke Kansen binnen de meerjarenplanning- en begroting. Daarnaast wordt een platform ingericht dat politiek verantwoordelijken en lokale ambtenaren kan inspireren in de verdere concrete uitrol van een Gelijkekansenbeleid op maat van de lokale context.

1.1 OD Een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse beleidsdomeinen

Mechanismen die gelijke kansen verhinderen, kunnen voorkomen in alle onderdelen van de samenleving en in elk beleidsdomein. Het nastreven van gelijke kansen is dan ook een gedeelde verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse regering en vergt een overheidsbrede en afgestemde aanpak.

De uitbouw van het Vlaamse Horizontale Gelijkekansenbeleid is verankerd in het Gelijkekansendecreet. Dat decreet bepaalt dat de Vlaamse regering negen maanden na haar aantreden een gezamenlijk gelijkekansendoelstellingskader

¹ Nederlandstalige Vrouwenraad (NVR), Ella, Furia, RoSa, GRIP, çavaria, Belgian Pride, Transgender Infopunt, Holebifoon

formuleert, dat vervolgens wordt omgezet in twee opeenvolgende geïntegreerde plannen met elk een looptijd van twee jaren. Ik coördineer en voed dit proces.

Ik lever daarnaast ook een bijdrage aan andere horizontale beleidsprocessen zoals het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP), het nationaal actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld, etc.

Ik werk met mijn administratie, mee om bij communicatie-initiatieven naar jeugd toe, zo veel mogelijk in te zetten op het nieuwe informatie- en communicatieplatform WAT WAT. Dit platform van momenteel meer dan 70 organisaties en overheidsdiensten informeert en leidt jongeren toe naar advies of hulp. Door de krachten te bundelen onder één merknaam wordt de versnippering aan initiatieven, websites en campagnes tegengegaan.

Realisaties

OCM

Op 13 juli 2018 werd het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2018-2019 geagendeerd op de Vlaamse regering². Na de bepaling van een doelstellingenkader in 2015 en de opmaak van een Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2016-2017, is dit het derde sleuteldocument in het lopende horizontale beleidsproces. Het gaat hierbij zowel om een terugblik op acties uitgevoerd in de periode 2015-2016, als een vooruitblik op de periode 2018-2019. In dit proces werden sinds de opstart een brede waaier aan beleidsactoren en externe stakeholders betrokken.

Heel wat engagementen uit het Regeerakkoord met betrekking tot onder meer het bevorderen van genuanceerde beeldvorming, het bestrijden van geweld, het streven naar een evenwichtige participatie van mannen en vrouwen, en andere kregen uitvoering via deze horizontale beleidswerking. Voor een uitgebreid overzicht van doelstellingen en acties wordt verwezen naar het plan zelf³.

Monitoring handicap

Eerder deze regeerperiode ontwikkelde Ugent in opdracht van Gelijke Kansen een ontwerpset aan indicatoren die de maatschappelijke positie van mensen met een handicap in kaart brengen. Om als beleidsinstrument te kunnen worden ingezet, moet deze set nog verder worden verfijnd en aangevuld. Statistiek Vlaanderen nam deze taak op zich en zal uiterlijk in maart 2019 een finaal monitoringsinstrument opleveren samen met een eerste meting.

Beleidsopties

OCM

In 2018 en 2019 volg ik de uitvoering van de maatregelen uit het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan nauwgezet op. Ik werk i.s.m. met de minister bevoegd voor jeugd en kinderrechtenbeleid constructief mee aan het nieuwe jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP).

Internationale rapportages

Zowel de rapportage over de uitvoering van het VN-verdrag handicap (VRPH), als die over het verdrag inzake de uitbanning van discriminaties tegen vrouwen

²

http://www.gelijkekansen.be/Portals/GelijkeKansen/OCM/Horizontaal_gelijkekansenbeleidsplan_2018-2019.zip en http://www.gelijkekansen.be/Portals/GelijkeKansen/OCM/Actieplannen_2018-2019.zip

³ VR 2018 1307 MED. 0285/1, 2TER, 3, 4

(CEDAW), zijn momenteel in voorbereiding. Dit in samenwerking met de verschillende betrokken beleidsdomeinen. De rapporten worden officieel ingediend respectievelijk midden 2019 (handicap) en november 2018 (gender).

Rondom het VN-verdrag handicap organiseerde ik begin 2018 een rondetafelbijeenkomst. Beleidsmakers, middenveld en academici reflecteerden over de uitvoering van het verdrag in Vlaanderen tot op vandaag en over de uitdagingen voor de toekomst. De uitkomst van dit event inspireerde het Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan (zie boven) en vormt de basis voor de rapportage in 2019.

1.2 OD Ingaan tegen stereotyperende beeldvorming

Een genuanceerde beeldvorming is van cruciaal belang in de strijd tegen achterstellingsmechanismen. Stereotypen doen groepen en individuen onrecht aan en beperken hun ontplooiingskansen. In lijn met het regeerakkoord werd het doorbreken van stereotypen een centrale ambitie binnen het Horizontale Gelijkekansenbeleid, maar ook met eigen middelen heb ik op deze uitdaging ingezet.

Realisaties

Mediamakers en journalisten spelen een belangrijke rol in het doorprikken van clichématige beelden en kunnen mee verandering in gang zetten. Eerder deze regeerperiode organiseerde ik onder de noemer 'Clichékillers' een wedstrijd voor bachelor studenten journalistiek. Het afgelopen werkjaar ging mijn aandacht vooral naar de vernieuwing en bekendmaking van de expertendatabank.

Deze databank is een instrument dat ertoe aanzet om experts uit bepaalde kansengroepen meer op het publieke forum aan bod te laten vanuit hun deskundigheid en dus in een niet-stereotyperende context. Na een evaluatieonderzoek in 2017 werd de databank het voorbije jaar eerst technisch grondig vernieuwd en vervolgens ook inhoudelijk geactualiseerd.

Eind augustus werd de vernieuwde databank gelanceerd samen met een gerichte bekendmakingscampagne voor mediamakers en andere potentiële gebruikers. Via een promofilmpje en "guerrilla"-acties werd het instrument in de kijker gebracht bij redacties en journalisten.

Beleidsopties

De vernieuwde expertendatabank wordt systematisch verder aangevuld, opgevolgd en bijgestuurd. Via een stuurgroep zijn hierbij onder meer het beleidsdomein Media maar ook de VVJ actief betrokken. Om de expertendatabank ook na de campagne onder de aandacht van de gebruikers te houden, wordt een maandelijkse nieuwsbrief verspreid waarin telkens enkele experts uit de databank het woord nemen.

Handicap

Realisaties

We moeten blijven zoeken naar een correcte beeldvorming, waarbij mensen met een handicap in allerlei rollen aan bod komen en vanuit een perspectief van gelijkwaardigheid geportretteerd worden.

Verschillende initiatieven deze regeerperiode dragen hiertoe bij. Zo is het doorbreken van stereotype opvattingen rond handicap een van de speerpunten waarop vzw GRIP vanuit Gelijke Kansen gefinancierd wordt. Zij gaan in dialoog met mediamakers en houden via www.handiwatch.be de vinger aan de pols. Handiwatch is een interactief forum voor media-analyse. Het volgt de media met een kritische bril en geeft hen tips en feedback rond hoe het beter kan. Ook de cartoontentoonstelling 'Handicap, een zaak van mensenrechten' blijft rondreizen en doet een breed publiek reflecteren.

In het najaar van 2017 ging de making-of op antenne van de intussen alom geprezen fictiereeks 'Tytgat chocolat'. Deze documentaire kwam mede tot stand met gelijkekansenmiddelen. Men volgt een aantal acteurs met een verstandelijke handicap gedurende de opnames en brengt het roldoorbrekende karakter van de serie in beeld.

Beleidsopties

Ik bekijk hoe ik de evolutie op vlak van handicap en beeldvorming via wetenschappelijk onderzoek kan laten in kaart brengen.

1.3 OD Wegwerken van bestaande orderingsmechanismen

Realisaties

Genderklik

Om het brede publiek inzicht te geven in de manier waarop gendermechanismen werken en hoe ze onze vrije keuze inperken, maakte ik werk van een grondige vernieuwing van de genderklik-website. Deze site maakt het theoretische concept 'gender' concreet en tastbaar. Op 8 maart 2018 werd www.genderklik.be gelanceerd. De website wordt sindsdien voortdurend geactualiseerd en beheerd door Rosa vzw en heeft een eigen facebookpagina, een instagrampagina, een blogpagina en een youtubekanaal. Maandelijks wordt ook een nieuwsbrief verspreid.

Eerder in de regeerperiode bracht ik het belang van onderwijs onder de aandacht via projecten als WIWETER en STEAMfab die jongeren stimuleerden om zich in hun studiekeuzegedrag niet te laten beperken door genderverwachtingen.

Ook de genderorganisaties die ik ad nominatim financier ondernamen acties die het genderbewustzijn verhogen. Zo ontwikkelden en gaven onder meer Rosa, Ella en çavaria workshops en vormingen om het genderbewustzijn bij verschillende specifieke doelgroepen te verhogen, voornamelijk bij jongeren en intermediairen. "Gender in de klas", "gender for dummies", "gender in opvoeding", "vrij spel kinderen spelen wel",... is een greep uit het aanbod.

Genderonderzoek

Elke jongere heeft een eigen culturele achtergrond die leidt tot bepaalde verwachtingen en ervaringen. Onder meer de thuissituatie, religie, school, invulling van vrije tijd, maar ook internet geven richting aan mogelijke contacten, relaties en ervaringen. Wat is de impact van meegekregen gendernormen en genderverwachtingen op de relationele, seksuele en genderbeeldvorming en op de relationele, seksuele en genderervaringen van de jongere? Ugent zoekt een antwoord op deze en andere vragen via uitgebreide analyses van bestaande datasets.

Evenwichtige vertegenwoordiging in de Vlaamse overheid: MEP-rapport

Het MEP-decreet beoogt een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de Vlaamse advies- en bestuursorganen door maximaal twee

derde leden van hetzelfde geslacht toe te staan. De Vlaamse regering brengt tweejaarlijks, uiterlijk op 11 november, verslag uit aan het Vlaams Parlement over de uitvoering.

Het actueel houden van de gegevens en de naleving van het MEP-decreet zijn een uitdaging voor de hele Vlaamse regering. Vanuit Gelijke Kansen werden de nieuw samengestelde advies- en bestuursorganen die op de Vlaamse regering geagendeerd staan telkens nagekeken op hun conformiteit met het MEP-decreet, zodat eventuele problemen onmiddellijk konden worden aangepakt.

Combinatie werk-privé

In lijn met het regeerakkoord worden in het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2018-2019 de initiatieven belicht die de Vlaamse regering neemt ter bestrijding van de genderloopbaankloof⁴. Dit is een zeer complexe materie die zich zowel in de publieke als in de privésfeer bevindt en linken heeft met meerdere beleidsdomeinen en bestuursniveaus. De problematiek manifesteert zich op verschillende wijzen wanneer gender kruist met andere variabelen zoals bv. scholingsgraad of herkomst en heeft nood aan een stevig flankerend beleid bv. op het vlak van kinderopvang, etc. De maatregelen in het Gelijkekansenbeleidsplan zijn dan ook erg verschillend van aard en zijn bovendien terug te vinden onder meerdere van de doelstellingen. Gedetailleerde en kwaliteitsvolle data zijn onontbeerlijk, net als maatregelen die discriminatie bestrijden, stereotyperende beeldvorming tegengaan en actief inzetten op evenwichtige participatie van mannen en vrouwen.

Intersectioneel beleid

Bij bepaalde gemeenschappen zijn er vandaag nog meer drempels op vlak van gendergelijkheid en acceptatie van seksuele diversiteit dan bij andere gemeenschappen. Het is dan ook belangrijk om extra te investeren in deze problematiek. Ik heb daarom vanuit mijn bevoegdheden Gelijke Kansen en Inburgering en Integratie een projectoproep gelanceerd waarmee ik experimentele en innoverende projecten zal financieren rond twee kruispunten, namelijk gender/etniciteit en seksuele identiteit/etniciteit. De geselecteerde projecten zullen vanaf 2019 van start kunnen gaan.

Beleidsopties

Gender

De genderkliksite en sociale media worden voortdurend geüpdatet en beheerd door Rosa vzw. In een volgende fase zal er ook outreachend gewerkt worden naar scholen en andere doelgroepen toe.

Het onderzoeksrapport en bijhorend artikel over het onderzoek naar de relationele, seksuele en genderbeeldvorming en de relationele, seksuele en genderervaringen van jongeren worden opgeleverd tegen juli 2019.

Zoals decretaal voorgeschreven breng ik voor 11 november 2018 een rapport naar buiten met de meest actuele cijfers rond de toepassing van het MEP-decreet.

Intersectioneel beleid

In 2018 werden de resultaten gepubliceerd van de survey 'Samenleven in Diversiteit' (SID-survey), die ik vanuit mijn bevoegdheid Integratie liet uitvoeren. Deze grootschalige bevraging van mensen van verschillende herkomsten bracht

⁴ VR 2018 1307 MED. 0285/1, 2TER, 3, 4

onder meer aan het licht dat een aantal bevolkingsgroepen het nog opvallend moeilijk hebben met het accepteren van seksuele diversiteit.

Ik wil deze cijfers verder uitdiepen, zicht krijgen op de elementen die meespelen in de aanvaardingsprocessen en te weten komen hoe we deze groepen meekrijgen in de ontwikkelingen die we de voorbije decennia zagen in Vlaanderen. Ik start hierrond nog deze regeerperiode een studie.

1.4 OD Streven naar een geweldloze samenleving

Realisaties

Gender

Ik heb meegewerkt aan het Nationale Actieplan ter bestrijding van alle vormen van gendergerelateerd geweld 2015-2019. Zo heb ik deze regeerperiode onder meer een aantal projecten ondersteund ter bestrijding van vrouwelijke genitale verminking evenals acties tegen seksueel geweld in het algemeen.

In het voorjaar van 2018 lanceerde ik de campagne over partnergeweld met als doel de bespreekbaarheid te verhogen van het feit dat zowel mannen als vrouwen het slachtoffer van partnergeweld kunnen zijn. Hierbij werd afgestemd met de hulplijn 1712.

De organisaties die ik ad nominatim ondersteun, ondernamen ook het voorbije jaar acties die bijdragen tot een geweldloze samenleving.

Seksuele identiteit

Ook geweld tegen LGBT+ personen is onaanvaardbaar. Vaak wordt de prevalentie van holebi- en transfoob geweld onderschat, omdat de cijfers de ware frequentie van deze voorvallen onvoldoende weergeven. Slachtoffers van dergelijk geweld ervaren obstakels die hun aangiftebereidheid doen afnemen. Om onderrapportage terug te dringen financier ik een website met e-learningtool, die ontwikkeld wordt door çavaria, i.s.m. kliQ en holebifoon. De website zal ten dienste staan van zowel slachtoffers van homo- en transfoob geweld als zorgverleners en heeft als doel te informeren, te sensibiliseren en het vertrouwen van slachtoffers in overheid en middenveld te doen toenemen.

Handicap

Mede gestuurd door de actualiteit, wordt vandaag heel wat onderzoek verricht naar seksueel geweld. Hierin ontbreekt echter aandacht voor het intersectionele perspectief. Meer bepaald komt de impact van deze geweldsvorm op mensen met een handicap nauwelijks aan bod. Internationaal onderzoek toont aan dat deze groep doorgaans meer in aanraking komt met seksueel geweld en dat het geweld ernstige gevolgen heeft op de slachtoffers met een beperking.

Universiteit Gent zette het eerste onderzoek in Vlaanderen rond dit thema op. In 2018 werd het onderzoeksrapport van deze exploratieve studie naar de geweldervaringen van vrouwen met een beperking uitgebracht.

Beleidsopties

Ik volg de diverse acties verder op. Ik bekijk ook met mijn collega's binnen de Vlaamse Regering hoe we met de resultaten van het onderzoek over seksueel geweld en mensen met een handicap aan de slag kunnen.

2. Strategische doelstelling: Volwaardige maatschappelijke participatie

2.1 OD Inzetten op algemeen welbevinden

Realisaties

Handicap

In lijn met de principes uit het VN-verdrag heb ik deze regeerperiode ingezet op het ondersteunen van mensen met een handicap in hun pad naar meer inclusie en wil ik hen meer inspraak geven in het beleid.

Een zeer belangrijke verwezenlijking hierin is de start van het pilootproject dat een Vlaamse participatieraad voor mensen met een handicap in de steigers zal zetten. Uitgaande van het principe “Niets over ons zonder ons” krijgt deze structuur vorm vanuit de verenigingen van mensen met een handicap zelf. Om versnippering tegen te gaan wordt de raad administratief ingebed binnen vzw GRIP. Maar ze zal in volle onafhankelijkheid en met een maximaal draagvlak in het handicapveld kunnen werken.

Ik zie het ook als mijn rol om pilootprojecten te starten waarmee ik de regulier bevoegde beleidsdomeinen de nodige handvaten geef om verder structureel omtrent inclusie te werken.

Zo financierde ik gedurende meerdere jaren het ‘Steunpunt voor Inclusie’ dat kinderen en hun ouders die kiezen voor een inclusieve schoolloopbaan ondersteunt. Onderwijs heeft een bijkomende inspanning geleverd om de werking van het steunpunt verder uit te bouwen. Maar uiteraard is onderwijs niet het enige domein dat kan bijdragen tot de kwaliteit van leven van kinderen met een handicap. Ook binnen bijvoorbeeld de vrijetijdssector is het belangrijk dat zij kunnen kiezen voor inclusie en hierin, waar nodig, begeleid worden. Ook hier wil ik mijn rol als pionier opnemen. Daarom blijf ik het Steunpunt financieren voor haar verdere uitbreiding naar andere domeinen.

Ook Onze Nieuwe Toekomst (ONT) kon de voorbije jaren rekenen op financiële ondersteuning. Deze organisatie zorgt ervoor dat mensen met een verstandelijke beperking een stem krijgen binnen het bredere beleids- en maatschappelijke gebeuren en hierin dankzij de juiste coaching volledig tot hun recht komen. Met middelen vanuit Gelijke Kansen kon ONT ook in 2018 een reeks themacafés organiseren. Dit zijn activerende en interactieve ontmoetingsmomenten rond topics zoals het opkomen voor rechten of omgaan met relaties. Dit project loopt nog tot het voorjaar van 2019.

In 2018 kende ik ook een subsidie toe aan Break-out vzw. Deze organisatie begeleidt jong volwassenen met een verstandelijke handicap richting een actieve rol in de samenleving. Binnen een intensief traject van drie jaar leren deze jongeren hun talenten beter kennen en krijgen ze de kans om nieuwe ervaringen op te doen en nieuwe rollen uit te proberen in verschillende leefdomeinen. Binnen dit proefproject zal de impact van de begeleidingstrajecten wetenschappelijk worden gemeten en wordt het begeleidingsprogramma klaargemaakt voor uitrol over gans Vlaanderen.

Tot slot werk ik via een subsidie aan Doof Vlaanderen op een kruispunt dat eerder onderbelicht bleef binnen het handicapbeleid, met name dat van dove senioren. Doof Vlaanderen zal de specifieke noden van deze groep in kaart brengen, dienstverleners hierrond informeren en de senioren zelf instrumenten aanreiken om voor hun rechten op te komen.

Uiteraard blijft ook GRIP vzw met haar structurele financiering vanuit Gelijke Kansen verder inzetten op inclusie en geeft deze organisatie handvaten aan mensen met een handicap om zelf op te komen voor hun rechten.

Seksuele identiteit

België steeg dit jaar twee plaatsen in de Rainbow Index en werd daarmee het tweede meest LGBT+-vriendelijke land in Europa volgens de Europese

koepelorganisatie ILGA Europe. Het Vlaamse beleid is hier een essentieel onderdeel van. Zo is Vlaanderen partner in het interfederaal actieplan ter bestrijding van homo- en transfobie dat in het voorjaar van 2018 werd uitgebracht. De Vlaamse bijdragen kwamen voort uit het horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan dat ik coördineer en uit eigen beleidsinitiatieven.

De brochures 'Alles wat je altijd al wilde weten, maar nooit durfde vragen' werden reeds meermaals geactualiseerd. Zij behandelen thema's zoals coming-out, relaties, geschiedenis, discriminatie, onderwijs, etc. bij holebi's en transgender personen. Omdat ze enkel bedoeld zijn voor een volwassen leespubliek, bleef een instrument voor jongeren tot 12 jaar nodig. Daarom ontwikkelde ik het voorbije jaar samen met KliQ vzw twee bijkomende informatieve brochures, getiteld "Sam" en "Lily" die de thema's holebiseksualiteit en transgender bespreekbaar maken bij jongeren uit de derde graad lager onderwijs. Deze instrumenten zijn beschikbaar sinds september 2018.

Tijdens het IDAHOT Forum van 2016 in Brussel werden de resultaten van het Vlaams – federaal onderzoek naar intersekse voorgesteld. Het betreft een analyse van de leefsituatie, juridische en medische context en het medische zorgdiscours van intersekse personen en ouders van intersekse kinderen. Dit jaar gaf ik gevolg aan de belangrijkste aanbeveling, namelijk een antwoord bieden voor de prangende nood aan transparante, wetenschappelijk onderbouwde en volledige informatie voor personen met een variatie in de geslachtsontwikkeling (intersekse/DSD) en hun omgeving. In die context financierde ik de ontwikkeling van een digitaal informatieplatform, waar deze personen, hun naasten, hulpverleners en onderzoekers toegang krijgen tot informatie over lichamen, zorg, leefomgeving en rechten. Het platform zal gelanceerd worden op 26 oktober 2018, zijnde intersex awareness day. Het vervult naast een informatieve ook een emancipatorische functie. Zo kunnen personen met een variatie in de geslachtsontwikkeling zelf en op een geïnformeerde manier hun eigen parcours uitstippelen en geïnformeerde medische beslissingen nemen.

Doorheen deze regeerperiode merkten we dat het thema transgender uit de schaduw trad en ondertussen de nodige aandacht krijgt. De beschikbare informatie over dit thema bleek versnipperd, foutief en vaak ronduit alarmerend. Daarom financierde ik de informatiebrochure "Van rups tot vlinder – Infobrochure voor ouders van gendervariante kinderen." Deze werd ontwikkeld door het Transgender Infopunt en stelt informatie ter beschikking aangaande genderontwikkeling, zorg, juridische aspecten, school, zelfzorg en een eventueel medisch parcours.

Als verantwoordelijk minister verankerde ik de financiering van het Transgender Infopunt en de Holebifoon in een ad nominatim structuur. Daarnaast nam het Vlaamse niveau ook haar verantwoordelijkheid op om de werking van de Roze Huizen te verzekeren na de afslanking van de provincies. Verder steun ik ook de lokale organisatie van het Holebifilmfestival in Vlaams Brabant via een projectsubsidie. Het festival is ondertussen aan haar 18^e editie toe. Via film en theater wordt het LGBT+-thema bespreekbaar gemaakt. Dankzij de KULeuven en de UITpas trekt het festival een divers publiek aan. Afsluitend voorzag ik in een bijkomende projectsubsidie ter ondersteuning van de Antwerp Pride en het filmproject GIRL, dat op educatieve wijze het verhaal van een jonge transgender danseres naar het grote scherm brengt.

Op heden loopt er een onderzoek naar de leefomstandigheden en het sociaal en mentaal welbevinden van transgender personen tussen 14 en 24 jaar en hun naaste omgeving. Momenteel worden de interviews voor deze studie afgenomen. Ik verwacht de eindconclusies en beleidsaanbevelingen eind dit jaar.

Beleidsopties

Het project 'Beleidsparticipatiestructuur Handicap' loopt tot eind 2020. Op die manier wordt genoeg tijd ingebouwd, niet alleen om de architectuur uit te tekenen en de start voor te bereiden, maar ook om de structuur in het najaar van 2019 feitelijk van start te laten gaan. De volgende Vlaamse regering zal van bij haar start door de raad worden geadviseerd over de impact van haar beleidsintenties en -maatregelen op mensen met een handicap. In de laatste fase van project wordt een grondige evaluatie voorzien met het oog op verdere structurele erkenning en financiering.

2.2 OD Toegankelijkheid

Realisaties

Inter (Agentschap Toegankelijk Vlaanderen)

De Vlaamse regering richtte in 2015 het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen op om te komen tot een uniforme, professionele en gecoördineerde adviesverlening rond integrale toegankelijkheid en Universal Design. Inter groeide deze regeerperiode uit tot een slagkrachtig expertisecentrum dat blijvend investeert in een verdere professionalisering. Het agentschap streeft hierbij naar eenvormigheid maar levert ook maatwerk, in overleg met de opdrachtgevers.

Ik paste het machtigingsdecreet van Inter aan in lijn met de principes van deugdelijk bestuur. De raad van bestuur zal samengesteld worden met één derde onafhankelijke bestuurders. Om het belang van de lokale besturen in de realisatie van een integraal toegankelijke leefomgeving te erkennen en te verankeren, zal ook de VVSG worden vertegenwoordigd. De samenwerking met de provinciebesturen wordt bestendigd door een vertegenwoordiging vanuit de VVP.

Inter verleent toegankelijkheidsadvies en begeleiding op maat aan ontwerpers, bouwheren, eventorganisatoren en verschillende overheden. Voor een volledig en recent overzicht van haar activiteiten verwijs ik naar het jaarverslag 2017 op www.inter.vlaanderen.

Onder de aandacht voor 2018 komt VLOT, het Vlaams Overlegplatform Toegankelijkheid. VLOT werd - in lijn met het oprichtingsdecreet - in het voorjaar geïnstalleerd als ontmoetingsplaats waar gebruikersorganisaties, professionals en het beleid elkaar in open dialoog kunnen inspireren.

Ook het UD Woonlabo kwam in 2018 extra onder de aandacht. Dit samenwerkingsverband tussen Inter, Universiteit Hasselt en Hogeschool PXL, inspireert met innovatieve producten, toepassingen en omgevingen die er ontworpen, getest en geoptimaliseerd worden volgens de principes van Universal Design. Sinds kort biedt het ook inspiratie voor toeristische verblijven, als antwoord op een groeiende vraag naar zorgtoerisme. Het woonlabo kreeg de Universal Design Expert Award 2018 van het Duitse Institut für Universal Design, een erkenning over de grenzen heen.

Toegankelijkheid in lokaal beleid ondersteunen en versterken

Inter promootte haar vernieuwd dienstverleningsaanbod breed bij lokale besturen. Na een eerder traject met vijf pilootgemeenten, ondertekenden intussen 25 gemeentebesturen het charter "naar een toegankelijke gemeente". In een zelfevaluatietraject zullen deze gemeenten, in overleg met de lokale adviesraden, hun toegankelijkheidsbeleid onder de loep nemen. Zij zullen daarop een groeitraject uitstippelen met concrete acties en doelstellingen.

Het agentschap organiseerde intussen ook vier lerende netwerken waar de chartergemeenten hun aanpak en ervaringen uitwisselen en elkaar inspireren met goede praktijkvoorbeelden.

Naar aanleiding van de komende gemeenteraadsverkiezingen schreef Inter een memorandum dat lokale besturen kan inspireren om de omslag te maken naar een toegankelijkheidsbeleid dat niet enkel probleemoplossend, maar ook proactief en geïntegreerd te werk gaat. Die aandacht voor een betere toegankelijkheid draagt bij aan de algemene kwaliteit van gemeenten en steden voor iedereen.

Om toegankelijkheid zo breed mogelijk onder de aandacht te brengen en ook verder in te bedden binnen bestaande referentiekaders zoals de Sustainable Development Goals (SDG's) of leeftijdsvriendelijke gemeenten, ging Inter de samenwerking aan met VVSG, Unia, de Vlaamse Ouderenraad en organisaties voor personen met een handicap.

Als organisator van de lokale verkiezingen nam ik ook verschillende initiatieven om het stemmen voor mensen met een beperking te faciliteren. In aanloop naar de verkiezingen herinnerde ik lokale besturen aan het belang van een toegankelijk stemlokaal. Met een brochure en verschillende opleidingssessies door Inter, gaf ik hen praktische tips en aandachtspunten. Daarnaast organiseerde ik een proefproject rond toegankelijk stemmen voor blinde personen. In de steden Mechelen en Aalst krijgen blinden de kans om via een audiomodule en bijhorende spraaksoftware zelfstandig hun stem uit te brengen. Dit project kwam tot stand in een nauwe samenwerking met de blindenorganisaties.

Evaluatie stedenbouwkundige toegankelijkheidsverordening

Samen met mijn collega-minister van Omgeving voer ik een evaluatieonderzoek op de toegankelijkheidsverordening. Inter onderzoekt in 15 verschillende gemeentebesturen 150 vergunningsaanvragen voor publiek toegankelijke gebouwen. Een online bevraging peilt bij stedenbouwkundige ambtenaren, ontwerpers en mensen met een beperking naar hun ervaringen met deze toegankelijkheidsregelgeving.

Parallel kende ik aan U Hasselt de opdracht toe om een verkennend onderzoek te voeren naar de kosten en baten van toegankelijkheid. Met deze onderzoeksvraag wil ik opdrachtgevers en ontwerpers een onderbouwd inzicht bieden in de effectieve kost van zowel een basistoegankelijkheid (overeenkomstig de toegankelijkheidsverordening) als een integrale toegankelijkheid bij zowel nieuwbouw als renovatiewerken. Tegelijkertijd wil ik inzicht verwerven in de directe baten van toegankelijkheid, met name het aantal mensen dat een directe meerwaarde ervaart van deze toegankelijke bebouwde omgeving.

Bekendmaking filosofie achter het ontwerpconcept 'Universal Design'

Samen met Inter en Radio2 organiseerde ik onder de slogan 'Iedereen Toegankelijk!' een nieuwe editie van de week van de toegankelijkheid. Waar de eerdere edities zich richtten op ontwerpers en bouwprofessionelen, legde ik dit jaar de focus op bewustwording bij het brede publiek. Het radioprogramma 'De Inspecteur' besteedde met verschillende reportages en interviews een ganze week aandacht aan het toegankelijkheidsthema. Ook de Radio2-luisteraar werd met een oproep naar goede ideeën en praktijkvoorbeelden, actief in het verhaal betrokken. De meer dan 300 inzendingen op het online platform toonden aan dat het thema bijzonder relevant en actueel is.

Toegankelijkheidsmonitoring (Toevla) en toegankelijkheidslabels

Ik zet in op de verdere uitbouw van de Toevla-databank. Zo werden onder meer mogelijkheden gecreëerd om de toegankelijkheid van kleinschalige gebouwen in kaart te laten brengen door vrijwilligers. Daarnaast werd geanalyseerd hoe de

functionaliteit van de databank kon worden vergroot, zowel voor de eindgebruiker als op niveau van beleidsmonitoring.

Het is echter nog niet duidelijk of een optimalisering mogelijk is binnen de huidige architectuur van Toevla, dan wel of het meer aangewezen is om een nieuw instrument te ontwikkelen. Het is de vraag of de huidige databank nog voldoende tegemoet kan komen aan de steeds groeiende (technologische) eisen van de diverse eindgebruikers. Voor mensen met een handicap is het belangrijk dat zij eender waar, op een gemakkelijke en gebruiksvriendelijke manier (mobiel) toegang kunnen krijgen tot toegankelijkheidsinformatie. Voor beleidsdoeleinden is het essentieel dat de databank voldoende sectorspecifieke informatie bevat om gerichte toegankelijkheidsacties vorm te kunnen geven en SMART-ambities voor de toekomst te kunnen voorop stellen.

Om hierin een gegronde, afgewogen keuze te kunnen maken, laat ik een technische behoefteanalyse uitvoeren.

Inter promootte het toegankelijkheidslabel voor kantoorgebouwen het voorbije jaar bij overheidsentiteiten en private organisaties. Zo onderzocht VDAB samen met Inter een deel van zijn gebouwenpatrimonium naar het potentieel om het label te behalen. Uit de tientallen doorlichtingen maakte VDAB een selectie van gebouwen waarvan het de toegankelijkheid daadwerkelijk zal verbeteren met het oog op het bekomen van dit label. De labelvereisten worden ook opgenomen in de toekomstige bestekken voor nieuwbouw- en renovatieprojecten.

In navolging van de ontwikkeling van het kantoorgebouwenlabel deed ook Toerisme Vlaanderen een beroep op Inter om een label voor meetingfaciliteiten voor MICE-infrastructuur te ontwikkelen. Inter begeleidde ook meerdere bouwprojecten van lokale overheden en private investeerders waarbij intussen een vijftal labeltrajecten lopen.

In samenwerking met het Facilitair Bedrijf lanceerde ik het bestek voor het ontwerp en de bouw van een tweede nieuw kantoorgebouw voor de Vlaamse overheid in Brussel. Ik heb hierbij het behalen van het A++ label als een absolute vereiste voorop gesteld, net als een samenwerking met Inter gedurende het ontwerp- en bouwtraject.

Toegankelijkheid informatie en communicatie

Vanuit het team Gelijke Kansen (ABB), het Agentschap Informatie Vlaanderen en de Dienst Diversiteitsbeleid (Agentschap Overheidspersoneel) en in samenwerking met het Departement Kanselarij en Bestuur werd de Europese richtlijn webtoegankelijkheid omgezet naar Vlaamse regelgeving. De toegankelijkheidsvereisten werden ingeschreven binnen het globale kader van het nieuwe Vlaamse Bestuursdecreet.

Via de generieke communicatiekanalen van het Agentschap Binnenlands Bestuur informeerde ik de lokale besturen over het bestaan en de impact van de nieuwe regelgeving.

Beleidsopties

Inter

Bij het begin van deze regeerperiode kantelden vijf organisaties uit het toegankelijkheidswerkveld in in het nieuw opgerichte Agentschap Toegankelijk Vlaanderen, Inter. Na een eerste transitieperiode draait het agentschap intussen op volle toeren. Ik zal nog dit najaar een evaluatie starten.

Toegankelijkheid in lokaal beleid ondersteunen en versterken

Inter zal de nieuwe lokale bestuursploegen ondersteunen aan de hand van het referentiekader voor een integraal en geïntegreerd lokaal toegankelijkheidsbeleid.

Dit instrument is een leidraad voor de inbedding van het toegankelijkheidsthema in de nieuwe lokale meerjarenplannen. Er wordt ook een publicatie uitgebracht die inspirerende voorbeelden aanreikt en er staan enkele studiedagen voor de nieuwe mandatarissen op het programma.

Ook nadien, bij de effectieve uitvoering van de beleidsplannen, zal Inter steden en gemeenten actief begeleiden en adviseren. Het zal daarbij ook inventariseren welke nieuwe instrumenten kunnen bijdragen tot een sterk en geïntegreerd lokaal toegankelijkheidsbeleid.

Zelf evalueer ik de resultaten van het proefproject rond toegankelijk stemmen voor blinde personen. Ik zal hiervoor peilen naar de ervaringen van blinde personen die op 14 oktober gebruik maakten van de audiomodule en naar de ervaringen van de voorzitters van de stembureaus in de pilootgemeenten Mechelen en Aalst.

Evaluatie stedenbouwkundige toegankelijkheidsverordening

Het evaluatieonderzoek van de toegankelijkheidsverordening wordt in het voorjaar van 2019 afgerond. Op basis daarvan kan bekeken worden of en hoe de regelgeving en flankerende initiatieven waar nodig bijgestuurd kunnen worden.

Het kostenonderzoek wordt tegen de zomer van 2019 opgeleverd. Ook hierin zal het toekomstige toegankelijkheidsbeleid inspiratie vinden.

Bekendmaking filosofie achter het ontwerpconcept 'Universal Design'

Na het bijzondere succes van de vorige editie, wil ik de aandacht voor het toegankelijkheidsthema warm houden en in het voorjaar van 2019 samen met Inter een nieuwe week van de toegankelijkheid organiseren. Ook zal ik het thema terug onder de aandacht brengen van de Vlaamse ontwerpopleidingen en een nieuwe Universal Design ontwerpwedstrijd aankondigen.

Toegankelijkheidsmonitoring (Toevla) en toegankelijkheidslabels

Ik werk verder aan het bijsturen van de Toevla-databank.

Inter blijft bij de begeleiding van bouwprojecten het toegankelijkheidslabel voor kantoorgebouwen promoten. Samen met het Facilitair bedrijf zal ik nagaan op welke manier toegankelijkheid kan worden ingebed binnen de duurzaamheidsmeter GRO, die zowel binnen de Vlaamse overheid als door private ontwerpers gehanteerd wordt om duurzaamheidsambities te realiseren.

Daarnaast zal ik het komende werkjaar opnieuw een zestal gebouwen van de Vlaamse overheid onderwerpen aan een screening, met het oog op het behalen van het toegankelijkheidslabel. Zoals vooropgesteld in het Vlaamse regeerakkoord willen we als Vlaamse overheid een voorbeeldrol inzake toegankelijkheid opnemen. Bij de lopende procedure voor het ontwerp en de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor de Vlaamse overheid in Brussel, ambieer ik dan ook het hoogste A++ toegankelijkheidslabel.

Toegankelijkheid informatie en communicatie

Ik neem vanuit mijn verschillende bevoegdheden initiatieven om alle entiteiten van de Vlaamse overheid te informeren en ondersteunen bij de ontwikkeling van toegankelijke websites en applicaties. Zo bied ik opleidingen aan voor webredacteurs en -ontwikkelaars, ontwikkel ik modelclausules voor bestekken, en bied ik via het Webplatform Vlaanderen van het Agentschap Informatie Vlaanderen aan entiteiten van de Vlaamse overheid de mogelijkheid om hun digitale dienstverlening op een consistente, gebruiksvriendelijke en toegankelijke manier aan te bieden. Ik stel dit vormings- en ondersteuningsaanbod zo veel als mogelijk ook open voor lokale besturen.

3. Strategische doelstelling: Het bestrijden van discriminatie

Het Gelijkekansendecreet vormt de reactieve component van een evenwichtig Gelijkekansenbeleid. Het progressieve karakter van het decreet blijkt opnieuw uit het eerste verslag van de evaluatiecommissie voor de federale wetgeving ter bestrijding van discriminatie⁵, waar dit meermaals als goede praktijk wordt aangehaald.

Realisaties

Ik heb verschillende structurele maatregelen genomen om het beleid ter bestrijding van discriminatie verder te verbeteren. De Vlaamse overheid ondersteunt Unia met een jaarlijkse financiering ten belope van 800.000 euro. Op deze wijze verzekeren we de dienstverlening aan slachtoffers van discriminatie. Slachtoffers van discriminatie op basis van geslacht, genderidentiteit en genderexpressie kunnen sinds deze regeerperiode terecht bij de genderkamer van de Vlaamse ombudsdienst.

Van mei tot november 2017 organiseerde ik een online sensibiliseringscampagne ter bestrijding van discriminatie. Onder de slogan "Zit u hier voor iets tussen" stelt de campagne meer subtiele vormen van discriminatie op basis van vooroordelen ten opzichte van verschillende doelgroepen aan de kaak.

Inzake het eigenlijke Gelijkekansendecreet voerde ik een aanpassing van artikel 24 door. Deze geeft gevolg aan de vragen van de Europese Commissie en brengt het verbod op discriminatie op grond van geslacht bij de toegang tot goederen en diensten in overeenstemming met de relevante Europese richtlijnen.

Beleidsopties

Het Vlaams Gelijkekansendecreet viert dit jaar haar tiende verjaardag. Ik grijp deze gelegenheid aan om het decreet grondig te laten evalueren. Ik zal in dit kader een onderzoek uitbesteden dat de meest recente (internationale) evoluties in het antidiscriminatierecht identificeert en hun potentiële relevantie binnen het Vlaamse kader analyseert.

⁵https://www.unia.be/files/Documenten/Aanbevelingen-advies/Evaluatiecommissie_federale_wetgeving_ter_bestrijding_van_discriminatie.pdf

IV. BIJLAGEN

Bijlage 1: Begroting 2018

Het budget 2018 voor het beleidsveld Gelijke Kansen bedraagt 5,868 miljoen euro, verdeeld over 2 begrotingsartikels.

1,005 miljoen euro wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen, terug te vinden op het begrotingsartikel PJ0-1PFC2CY-IS (Interne stromen – Gelijke Kansen – Agentschap toegankelijk Vlaanderen)

De overige 4,848 miljoen euro, terug te vinden op begrotingsartikel PJ0-1PFC2CA-WT (werking en toelagen – Gelijke Kansen – Uitbouw Vlaams Gelijkekansenbeleid), wordt aangewend voor de uitbouw van het Vlaams Gelijkekansenbeleid.

Het is bestemd voor diverse ondersteunende maatregelen, voor het financieren van projectsubsidies en voor wetenschappelijk onderzoek op de beleidsthema's. Een groot deel van de middelen wordt gereserveerd voor het toekennen van ad nominatim subsidies aan de volgende middenveldorganisaties: vzw RoSa; vzw Nederlandstalige Vrouwenraad; vzw Furia; vzw ELLA; vzw çavaria; vzw The Belgian Pride; de Roze Huizen (via ad nominatim çavaria); Centrum voor Seksuologie en Gender (TIP); Halebifoon; Grip vzw en de participatiestructuur Handicap.

Er wordt ook een subsidiëring voorzien aan het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme (Unia).

Daarnaast is 15.000 euro ingeschreven voor het horizontaal gelijkekansenbeleid op het begrotingsartikel PA0-1PFC2CA-WT.

Bijlage 2: Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

Het Vlaams Parlement formuleerde geen aanbevelingen aangaande het Gelijkekansenbeleid.

Bijlage 3: Regelgevingsagenda

Niet van toepassing

Bijlage 4: Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof.

Het Rekenhof formuleerde geen aanbevelingen aangaande het Gelijkekansenbeleid.

Bijlage 5: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.

Het Grondwettelijk Hof noch het Hof van Justitie brachten arresten uit waarin het de Vlaamse decreten aangaande het Gelijkekansenbeleid werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden.